

N°. 35.

Sestdeenä, 28. August (9. September)

Raksa par gabbu 1 rubl.

1871.

M a h d i t a j ä.

Celshsemmes sinnaß. No Rihgas: Widj. gubernators isreisojis — biketneeku safaulschana, — lugga strandeschana, — ugguns-grehtl un jauns djelfzelsch. No Behterburgas: Keisera familija isreisofuse, — Baltijas guberniju ismelletoji, — likkumi dohti preeksch palihgeem grimdameem luggeem. No Kursemmes: pahrscha gadda plauschanu.

Ahrsemmes sinnaß. No Wahjsemmes: Waldineeku weefoschanahß Gasteinä, — lä eet ar Frantscheem. No Franzijas: komunistu teefaschana. No Rohmas: Tiberes uppi grihb ismelleht, — pahwesta ammata-swehtli.

Saunakahß sinnaß.

Melnaß semmes semneeks. Par dsimtu mahju pahrdohschanu Widsemme. Latweefchu draugu beedriba 1870tä gaddä. Algofchanahß pehz Jerusalemes.

Peelikkumä. Grehtu dublids. Sohbugalla neddetas peedshwojumi. Smeellu stahstinsch.

Celshsemmes sinnaß.

No Rihgas. Zeenigs Widsemmes gubernators 20tä August deenä isreisofa Widsemmes guberniju pahrschraubsicht un pa to laiku, kamehr mahjä nebuhs, fawas ammata darrischanas uswehlejis wize-gubernator fungam.

No Rihgas. Walsts eefschigu buhschanu ministera weetneeks wisseem guberniju walbineekeem sinnamu darrijis 13tä August f. g. pascha Keisera wiffaugstaki apstiprinato pawehli, pehz kurras nahloscha September mehnescha beidsamä puffed jafasauz lohpa wiffi us sinnamu nofazzitu jeb nenofazzitu laiku atlaisti karras-wibri, tai kreises pilsehtä, tur latris dsihwo. Tiks safaukti ne wiffur, bet til diwäs kreises ween, kas wehlat tiks nofazzitas. Schi safaulschana notifschocht tiklai prohweß deht, lai warretu ismanniht, lä tahß tahß-weetas karras- un zittas teefas tohs tabeht doh-

tus likkumus proht isdarriht un zil no teem safaul-teem biketneekeem us karras-deenesta derrigi, to waijag sinnaht, kad kahd'reis gaddahß safaukt us karras-rihloschanu. Wiffi safauktee tiks no dohtereem ismellehti un tohs, kas us deenesta buhs derrigi, paturrehs diwi neddetas pee munstereschanas, kadeht tee tad tiks peedalliti teem pulkeem, kas safaulschanas weetai tuhwal. Ja schi prohweß safaulschana notiks diwäs tahdäs kreises, tur jahneeku spehta naw, tad tee biketneeki, kas peederr pee gwardu- un lihniyu-jahneeku pulla, kad buhs peeneffuschchi doltera leezibu, tuhlin tiks atlaisti us mahjahm. Täpat tee, kas pee frontes nedeen, no wiffahm klassehm, lä arri tas pahrahß skaits unteroffizeeru un musikantu netiks faukti pee tahß diwu neddetu munstereschanas. Kad munstereschana buhs pabeigta, tad tee biketneeki atkal tiks atlaisti un pa to laiku, kamehr tiks kaweti, wiiani dabubhs sawu lohni tä lä ihstena deenestä buhdami. — Karras-ministerija atlihdstinahß wiffas isdohschanas par winnu lohpschanu (no tahß deenas, kad aizinatä weeta fanahß, lä arri par to waijadsigu aishubtischanu us munstereschanas weetu. — Wehl beidscht teel apleezinahß, ka schi safaulschana til us ihfu laizianu ween notifschocht un ta tee, kas tiks safaukti, til us masu brihdi ween buhschocht schkirti no sawas fainneezißas, jeb no saweem ihpascheem darbeem.

— Rihgas andeles awifes sinno, ta 22. August tas Rihgas dampfuggis „Leander“ zaur beesu miglu pee Rargenes, netahß no Rehweles, strandejis; reisneeki un lugga-laudis isglahbuschees. Arri daku no webdamahm prezehm glahbuschi.

Wehl no Nihgas. Wehl mums gaischi peeminnâ stahw tas leelais ugguns-grehks, kas gaddijabs us daugawas 2trâ Juli, — tē nu attal 24tas August wafkarâ p. 7. us ta tã nosaukta uttu-tirgus aisdeggahs tabs leelabs, ne sen usbuhwetas prezzu-bohdu rindas un abtrumã leefmas tã isplattijahs, aisnemdamas wehl pahri zittas ehkas no paschas pilssehtas, ka grubti nahzabs leefmu wilaus waldivht til pehz kahdahm stundahm. Wissas tabs bohdes nodegga ar wissahm prezzehm, kur ihpaschi schibdu andelmanneem leela skahde. Zif skahdes tē pawissam, to wehl nesinnam. Dhtrã waffarã pehz tam, 25tã Aug. pulst. 11 iszehlabs ugguns-grehks un kihpu-fallas dambja, kã teiz, zaur midto pihpiti, kur nodegga kahds sehkuhnis un dsihwojamai mahjai jumts. — Wehl tas ugguns-grehks nebij pagallam, kad pulst. 12 ugguns dsehsejus basnizu pulsteni attal aizinaja us Pehterburgas Ahrpilssehtu, kur attal kahda mahja degga. Kaut jel kautini saprastu prahtigaki ar ugguni dsihwoht.

— Nu pat dabburjahm dsirdeht, ka Bruhschu dsels' zekku beedriba gribboht taišht dsels' zekku no Jelgawas us Tilšiti un sawu padohmu us to nosubtijuse Kreewu semmes augstai waldischanai. Schi beedriba nepagebroht no waldischanas it ne kahdu galwofchanu, bet sohloht no sawas pelnas 25 procentes atwehleht waldischantai. — Dsirdehs us preeschu, woi waldischana to wehlehs. Mums Widssemneekem un Kursemneekem tas buhtu tas ihjalais zeksch us absemmi.

No Pehterburgas. Waldischanas awises sinno, kã 21mã August pulst. 11, 30 min. pr. pufsdeenas augstais Kungs un Keisers us Moskawu aisreisojis. — 20tã August Leelfirsts Aleksei Aleksandrowitsch aizbrauzis us Kronstatti, no turrenes ar to fuggi Swetlana us Amerikas fabeedrotahm walstehm reisohht. — Pehz turrenes sinnohm 30tã August eesahhtschohht pa Leepajas dselsu-zekku braukt; eesahhtuma laika tikkai weena rinda ween pa deenu eesohht ar pasti, mantahm un reisneekem.

— Augstais Kungs un Keisers un Leelfirsts Krownamantineeks, kã arri Leelfirsts Wladimir Aleksandrowitsch 22trã August, pulst. 2 nakti laimigi Moskawã eereisojuschi. Augsta Keisereene, Leelfirstene Besarewna, Leelfirsti Sergei un Paul Aleksandrowitsch un Leelfirstene Maria Aleksandrowna tublin dewabs pa Kurstas dselsu-zekku tabtal un pulstien 2, 10 min. pehz pufsdeenas laimigi safneedsa Drelli.

Wehl no Pehterburgas. Waffaras eesahhtumã tiffa isubtiti offizeeri, Baltijas gubernijãs semmes buhschanu ismekleht un aprahstibt. Kahds no scheem offizeereem Kreewu awises rakstijis tã: „Widssemnē tãis aprinkõs, lo apmellejam, usgabjam neween jaukus widdutschus, bet arri labbi aptohptus tihrumus, glihtas muishas un labbus zekus. Sinnams, ka pahri to naw jabribnabs, ka muishneekem wianu fainneeziba til labbi eetaisita. Ihpaschi webrã leetama ka semneeku fainneeziba, kur Iggaunu semnee-

lam to ar almineem fajauktu smilts semmi lohphoht, gan grubti nahlabs zauri tikt, fewischki muhsu eeschigu guberniju turwumã. Bet par to Iggaunim irr dauds jastrahda un japuhlejabs, un kad kahdu reis ptaujama sinnas stahsta, ka Baltijas gubernijãs widdeja ptauschana bijuse gan drihs tahda, ka tãis gubernijãs, tur melna semme, tad tas til irr isdewees zaur semneeku publinu ween. Ar tahdu paschu publinu un zibtibu tur tee zekki irr aptohpti. Pee mums laikam gan neatradidhs dauds apgabalus, kur zekki til labbi aptohpti kã Widssemnē. Tas muhsu darbam dauds palihdseja, ka tee zekki tur til labbi; jo weenã paschã deenã warrejam 50 lihds 60 westes nobraukt. Zekki Widssemnē pa leelakai dakkai eet pa smiltainahm un purru weetahm, bet kad wissur papilnam tahda prezze pee rohtas, ar lo zelus labbã kahrtã usturreht, tad leelaka daska arri irr lihdsinajama bruggeteem leelzeekem jeb schoffejahm, tikween tee irr gan drihs pa pussi schauraki ne kã muhsu pastes zekki. Kad par to jarunna, kã mehš Widssemnē usnemti, tad par to mums deesgan japateizahs. Tapat teefas, kã arr' gruntneeki mums wissu labbu ween darrija un par to mehš wianneem wehl weenreis nosuhtam muhsu firsnigas sweizinaschanas.“ — Leelabs, ka rakstijais naw warrejis jeb aismiršis ischekirt Iggaunus no Latweescheem; wianu tal nebuhs bijuschi tã Widssemnes puffed ween, kur Iggauni dsihwo.

— 3schã Juli augstais Kungs un Keisers apstiprinajis likkumus tai beedribai, kas fabeedrojusehs par palihdsibu pee fuggu grimshchanahm. Schã beedribã warroht eedohtees wissadu kahrtu laudis, wihreeschi un seeweeschi, kas to schinnis likkumõs nosazitu gadda naudu 5 woi wairak rubtus eemakfa. Beedribas mehrkis irr: setneht glahbschanu flihdameem. Beedriba warreschoht neween nelaimi zeefdameem palihdseht, bet arri glahbejeem par pateizibu isdalliht naudas maksu, usteilshanas-rakstus un sudraba woi selta medalus. Lai scho beedribu weegli warretu fãsneegt, tad wissãs weetas, kur ween wajadšigs, eetaisichohht ihpaschas beedribas atdakkas jeb stanzijs.

No Kursemnes waffara pusses, 12tã August Leepajas awises raksta, ka schã gadda rudsi pee kulschanas effohht tahdi, ka warroht ar teem meerã buht; grandu effohht no widdeja leeluma un wisslabbafee schã gadda rudsi fwerroht 16 lihds 20 mahrzinas. Pastahwigs saules spihdums, saufums un pehdejãs trejãs neddelãs tas 25 grabdus leels siltums waffarajas gattawofchanohs par dauds pasteidšis, ne kã warrejuschi zerreht. Ausas gukk wahlãs un agrakajohs meeschus jau sahhtuschi ptaut. Wehlajee meeschu, ihpaschi tee 8tã un 7tã neddelã sehti, schinni gaddã wisslabbak isdemuschees un teem irr dauds leelatas wahrpas un garraki salini.

Ahrsemnes sinnas.

No Bahzsemnes. Pahri tahm Keiseru fainahschanahm Gasteint, ne kahdas zittas sinnas nedšird,

ka til tahs, ka abbas waldischanas norunnajuschas pahr to, ka meeru Ciropã aissargabt, kad lahds taiſitohs to atfal isjaukt. Ka tas jabarra un ka pee ta meera padohma ja-isturrahs, pahr to wiffu ihpaschas punktess effoht norunnatas un Italias waldischana arr pee ta wiffa effoht pabeedrojusehs flahht. To nu gan warr tizzeht, ka laikam ta buhs, jo wiffi ar plattahm azzihm to reds, ka Franzija sohbus greeſch neween us Wahzsemini, bet arri us Italiu. Franzija, ka rahdahs, til to laifu ween gribb wehl nogaidiht, kad Wahzu farraſpehfu neween no Parihses walneem, bet no wiffas farwas semmes dabubhs ahra un tapeh3 ar to parradu atlihdſinaſchamu gribboht ſteigtees, zil ahtri ween warr. Bet woi tas warrehs ta isdohtees, to laiks rahdihs. Ka wiiani to uswarreſchamu Wahzeescheem newarroht peedoht, to jau daudſlahrt effoht israhdiuſchi, ar warras-darbeem pee Wahzeescheem atreebdamees un Wahzeescheem, kam tur mantas un dſihwe, ne maſ meeru nedohdami. Frantſchi arr to bij eedohmajuschees un us to paſtahweja, ka Wahzeeschi effoht tohs komunistuſ us dumpi ſlubbinajuſchi un teem pee ta palihdſejuſchi; bet taggadejs wiianu presidente, Tjehrs pats peh3ak teem to peerahdijs, ka pee ſcha kauna darba Wahzeeschi ne-effoht wis wainigi, bet ka Wahzeeschi wehl us to palihdſejuſchi, lai komunistuſ warretu uswarreht. Tahdu Wahzeeschu pahrtahſchamu, ſinnams, Wahzeeschu eenaidneeki nehma par kaunu, bet newarreja turpretti neko darriht. — Effoht maſa zerriba, ka Wahzeeschi Franzija meeru atraddiſchoht, — warr buht ar laifu. — Frantſchu awiſes tahs leelatahs rihtitajas, ta par prohwi kahda laſſam ſchohs wah3dus: Brah3i, lai ſaweenojamees zeetaki weena prahta, — ka weena leela ſamilitja! Un lai to warram eeſpeht, tad mums nebuhs to nekreetu ſpijonu, to aſſiau-ſunni Biſmarku nekur zeest muhſu ſemme parahditees. Wahzeem lai naw wairs brihw, ka tſchuhſlahm mums peeliſt un muhſu noſlehpumus isdi3binahht. Sargajeetees, juhs Bruhſchi! Mehs jums peefakkam faru lih3 naſcha ſpallam! Noht ar jums ſpijoneem, nekreeteem zilweeem un ſagteem. Suhſu noſſeguma meh3s irr pahr pahrim pilns. Noht ar jums, lai gohdigeem ſtaudim paleef ruhme. Gedrohſchinajeetees til pa muhſu eelahm lepni waſatees, juhſu ſagtee ſahbaki aſſinainas pehdas te atſtahs. Noht ar jums un t. pr.

No Franzijas. No Franzijas ſchim brihſcham nekahdas leelas leetas naw ſtahſtamas, jo tautas ſapulze ſawu darbu bij turrejuſe par pabeigtu un taiſijahs us mah3ahm eet, kad tahm uſſpeeda wehl palitt un liſſumus dibbinahht. — Komunas beedri wehl arween teef teefati un leela dalka no teem atroh3dahs buht newainigi, kaſ arri teef atlaiſti wakkã. — Zittreijejeem farra-weddejeem, kam, ka jau ſinnams, ſlikti isdewees, no kauſchu naggeem ditti jaſargahs, jo katru tahdu tee uſſkatta par blehdi un gribb pee ta

atreebtees. Ta neſenn ſtudenti bij uſſihmejuſchi to generali Leboeuf, kaſ zittureiſ Napoleona miniſteris bijis, — lai gan taſ taggad leelu bah3du no-audſinajis. Kad nu wiiana wah3s Frantſchu wallda noſſime wehrſi, tad paſinneji fleegufchi: „Noht ar ſcho wehrſi, — noht ar wiianu, weddeet wiianu us flaktuſi!“ Gan nu wihrs bij aiſmuzzis us ſem-mehm, bet ir tur ohtra deena gribbejuſchi wiianu uſ-mefleht, ja farra-teeſas nebuhtu eeſtahjuſchahs ſtarpã. — Wahzſemmes waldiſchana ſawu lih3ſchinnigu wehſtneeku, grahſu Walderſee, no Parihses atſautuſe mah3ã un taggad ta aiſſuh3tjuſe par wehſtneeku grahſu v. Arnim. Schis wihrs, buhdams farra-lungſ, labbaſ warreſchoht iſmanniht, kahda ta taggadeja Frantſchu iſturreſchanahs effoht un wai tee dohmajoht pee meera palitt, wai ne.

No Nohmaſ. Te kahda beedriba ee3aiſjuſehs, kaſ gribb Tiberes uppi, — kaſ pee Nohmaſ, ar maſchinahm iſraknaht un is turrenes zelt ahra tahs wez3as mantas, kaſ pa teem pahri tuh3toſcheem gaddeem tihſchi un netihſchi tai uppe eemeſtas. Zerre, ka daud3 mantas un ſkunſtes leetas tur eeſſchã atraddiſchoht. Katra pahrgroh3ſchanahs wiffa ſchai garrã laikã uppei ſawu meſlu dewuſe; bildeſ, nepatiſhamu keiſeru frohauſ ſweeda uppe. Tai laikã, kad ta leela tautu ſtaigafchana bija, un ſeemeta tautas draudeja pilſſehtu panemt, tad isbi3juſchees pilſſehtneeki, dalku ſawas mantas ſweeda uppe, lai ne-teef eenaidneeku roh3ã. Un patte uppe pluhdu laikõs arr' deesgan buhs eerahwuſe ſawã weh3erã, — ta, ka beedriba warr gan zerreht, ko labbu iſſweijoht.

Wehl no Nohmaſ. 11ta (23chã) Auguſt pahweſts ſwehtija to deenu, kad wiiana pahweſta gaddi gah3a pahrafi pahr ſw. Peh3era gaddeem. Tai gan neprohtam, no ka pahweſts to til riſtigi ſian apreh3inaht un lai arri nekur neuſeetam wez3õs rakõs, ka Peh3eris arri bijis pahweſts, — tomehr pahweſts — ka nemaldigs wihrs to ta paſluddina un taſ jau katram tizzigam jatizz. Bet ta deena ne-effoht wis til meerigi pagah3uſe, ka peenah3ahs. Breekſch puſſdeena Watikana pilli pee pahweſta ſagahjuſchi daud3 laimes weh3etaji un peh3puſſdeena ar prozeſſionu gah3uſchi us Lateran baſni3u ſlawas dſeeſmas dſeedahht, tur kahdi 20,000 bijuſchi kohpã. Bet pa ah3puſſi atfal bijuſchi ſapulzejuſchees zitti, kaſ pahweſta prettineeki un teem jau ſirds ruhguſe redjoht, ka wiffi muhri bijuſchi aprakſtiti ar pahweſta ſweizinaſchanahm un ka daud3 weetas keh3ina karrogi bijuſchi norauti noht. Til ko nu preeſteri un zitti wiianu beedri no baſni3as ahra nah3uſchi „urrah“ ſaudami us pahweſta laimi, tad ſah3uſchi pleh3tees un jo tumſchahs palizzis, jo leelaks troh3ſnis pazehlees un lammojuſchees ta, ka effoht kauns to peeminneht. Sinnams, ka poli3eja un farra-ſalbati mettahs pulkã un dumpotajuſ ſawal3ija. Tomehr kahdi 50 tiſſuſchi eewainoti un 1 noſchauts. — Pahweſts pats teem apſweizinatajeem turrejis preeſ-

schâ runnu, kurrâ tas fazzijis, ka winsch jeb sw. basniza warroht salihdsnatees ar to wihru, kas — kâ sw. raksti falla — tai zekkâ no Jerusalemes us Jeritu stary fleplaweem bij krittis, kas to aplaupija un puzsmirruschu zekkâ pametta. Tapat nu taggad effoht ar winnu. Bet winsch negribboht fuhdssetees pahr teem, kas ar Deewa pakauschanu, zaur dumpigu kuhdischanu un flaidreem melleem scho pilsehtu panehmuschî. Winneem newaijagohht tadeht sawu drohschibu pasaudeht, kad Deews zaur tahdeem notiffumeem gribboht sawas warras spehku un leelumu israhdiht. Labbais Samariteris effoht nahzis un kohrteta fainneekam to waijadribu aismalfajis, lai tas to eewainotu usnemtu un apkohptu, kamehr tas paleef weffels. Woi tas gan ne-effoht schâ laika Samariteris, kas tik dauds kattokus atsubtoht, kas dahwanas atmesdami, sawas firdsdohmas parahdoht, ka winni gribb palihdschert usturreht to tizzibas grunti, kas schinni dumpigâ laikâ fajuktuse un gan drihs pasudduse? Woi tas ne-effoht par eepreezinachanu, ka tik dauds saweenojuschees jauni zilweki, no 20 lihds 25 gaddus wezzi, paschâ sawâ seebu-laikâ, schinni breesmas brihdi sawu dschwibu netaupihht, lai warretu to tizzibas mantu aistahweht. Tadeht lai paleekoht flaweta Deewa gudriba un lai winnam un winnu aistahwetajeem paleekoht par eedrohschinataju ta zerriba, ka winsch effoht us to isredsehts, Deewa Wispspehribu redseht un fajust u. t. pr.

Jannafahs sinnaas.

No Salzburgas, 25 Aug. (6. Septbr.). Keisers Wilhelms schodeen pulstien 7. tē ereisjoja un tejenes bahnuff Chstreiku keisers winnu apfweizinaja. Abbi keiseri firsni aplampahs, fur Bismarcks, Beists un (Ungaru ministeris) Andraffi klast bja.

— 26. Aug. (7. Septbr.). Waffar waffarâ abbi keiseri un winnu pawaddoni tē saweizinajabs, schodeen tee augstee waldineeki turrehs fanahlschannu, fur winnu ministeri ar buhs klast. Awischu sinnaas preezigi runna pahr wissu, kas zaur scho fatiffchanohs warroht zeltees. — Keisers Franz Josef's rihta reisohs attal atpaffat us Wihni un teisers Wilhelms arri rihtu reisohs probjam us Hochschwangeni, fur apfweizinahs Baireeschu lehninu Ludwigi, kas jau tadeht tur ereisjojis. — Bismarcks reisohs teescham us Berlini.

Melns semmes semneeks.

Kad Widsemme sehjams laiks pagallam, tad fainneeks fahht us fuhdu weschannu dohmaht. Sataifa wahgus, eedalla tihrumus un ar errigu gihni eeruhzabs: Kad tikkai aishween tik dauds fuhdu buhtu, ka wissu tihrumu aplahht! Pehdiga nohte, tik dauds sadabbuht, kâ waijadrigs. Kad es tal tahda semme dschwotu, fur ne maj fuhdu newaijaga — zil weegla tur buhtu semmes kohpschana!

Nu labbi, es tewi aishweddischu us tahdu widdu, fur fuhdu newaijaga un pats semmes-wihra annmatu labbi prasdams, tew isstahstischu, kahda tur ta semmes kohpschana. Tad redseht, ka dafschahrt welti nopuhtees un ka katrai semmei saws labbums un arri saws grubtums.

Jaw drihs aif Maslawas us deenwiddu: un us rihta-puffes ta semme eefahlahs, to par melno semmi nosauz, gandrihs wiffur lihdsena un klaija steppe, retti kahdas palalnes. Schi semme irr Kreewu walsts baggatiba. Tapeh; to puffi nosauz par Kreewu semmes maieses lambaru. Us austruma puffes ta aiseet wehl kahdas pahra fimts werstes winnupus Wolgas un arri Sibiriâ weetu weetahm tahdi melni lauki irr atrohdamî. Scho semmiti Deews tas Kungs tihrumneekem ihpafchi fataisjis, lai to apstrahda, lai sewim pascheem un arri zitteem zilwekem maisiti audsina. Un tihrumneeku tē ar' netruhhst. Zil semmite warr usturreht, tik us winnas papilnam kauschu. Lautini tē wiffi kohpâ masôs un leelôs zeemôs dschwwo. Runnashu no tahda zeema, fur Wahzu semneeki jeb kolonisti eefschâ dschwwo. So winneem ar tewis weena tizziba, ta patti basnizas un skoblas-buhpschana.

Lautini zeemôs kohpâ dschwwo, lai behrus warretu nodoht skohlmeisteram us mahzischannu. Skohlmeisters dschwwo leelâ skohlasmahjâ un skohlasmahja irr pee paschas basnizas zeema widdu.

Tihrumi irr 5, 10, 20 un 30 werstes tahkumâ un kas kreetns fainneeks, tas ar sawu paschu semmi ne-isteeht, tam wehl pee muischneekem jeb zittu zeemu eedshwotajeem, kas nabbadribas deht sawu semmi apstrahdabt nespehi, kahdas deffetines jarente un lihds turreenes dafschahrt 70, 80, ir 100 werstes, jabrauz. Ak tu mihto deenia', 100 werstes, tas jaw irr tik tahku, kâ no Walmeeres lihds Ribgu! Un tik tahku semneekam us tihrumu jabrauz? Pateest, tik tahku, un manâ paschâ zeemâ irr dauds fainneeki, furreem wehl tahkal' jabrauz.

Pawaffara irr klast. Sainneekam jafahht strahdabt. Leeli dihteles wahgi ar diwi sirgeem, augsti sakrauti, stahw gattawi us pagalma, turklast feena wahgi un uhdens-muzza. Tik to sneegs kuffis, tublit ja-arr un ja-sehj. So agral', jo labbal'! Bet fur nu semme? Sainneeks pee ruggaja nobrauzis sirgus isjubdi. No audetta ustaisa masu telte, semme eeroht zaurumu preefsch wahrischannas, fataisa garru filli sirgus ehbinahht.

Dehli un kalpi arklus peewilluschî fahht sirgus eejubgt. Bet zil sirgus? Trihs sirgus preefsch ik katra arkla un tad wehl pee trihs arkleem diwi ezzeschas ar dselles sohbeem. Kas to irr dsirdejis? Tur jaw wihram waijaga dewinu sirgu preefsch trihs arkleem, diwi sirgi ezzeschôs, weens pee uhdens-muzzas, ar weenu us mahju jabrauz peh; usturra, kad peetruhhst. Wiskschwopâ 13 sirgi! 13 sirgi malfa lihds peezi fimts peezedsmits rubteem fudraba! Ak tu mannu deenia'! Kas tur warr semneeks buht? Atbildu: tikkai tas, kam kahdi tuhstoschi rubti keschâ. Kam tee naw, tas lai par kalpu deene kahdus 20 jeb 30 gaddus, kamehr ar pahri arklischeem warr sehtu usnemt. Nu falla, sehni un kalpi, eefahsim ar Deewa palihgu! — Sahht art. Bet fur tad? Ruggaju! Kas

to irr redjejs? Pateesi ruggaju, jo fainneeks pats tihru pehrnaju ruggaju apsehj un behrni ais wiina tublit fehllu ee-arr. Ar ezzeeschahm pahru reis pahri brauz un tihruns irr gattaws. Beidsotht tiffai norulle, lai weeglat' buhtu ta ptauschana.

Bet kapehz tab ruggaju papreelsch ne-usarr un pehzal' sehj, tà ka diwreis dabbu art? Tad taf tihruns buhtu tihrats un nilnas sahles isnihtu! Gan teesa, bet waffaras schè aishween brihnum faufas un kas pirmas trihs neddetas, kamehr semme wehl no seemas flapja, fehllu semmè nedabbu, tas lai pehz wairs nesehj, jo tad seht irr welts darbs. Sehlla wairs ne-usdihgst un ja arri kahds leetinsch nahktu un sehlla dihgü, tomehr augteem pehz wairs ne kahds spehls nebuhs, jo pirmajs sehjums muhsu melnà semmè aishween wislabbakajs. Bet kad nu semme netihra? Tad peenemm kahds trihsdesmit wehrschus, leez preeksch katra plehsfuma arkla 8 wehrschus, bes teem semmi newarresi zillabt un kad schee wehrschu par diwi mehnescheem kahdas 40 deffetines usarruschi, tad par to irr jamassa 200 lihds 300 rubki sudraba. Kur tohs nemschu? Kemmi kur gribbi; kam naudas naw keshà, tas lai paleel sawa puffed ais krahfna un lai ne-usdrihstahs par fainneeku buht melnas semmes apgabbalà. Kas Kreewu semmes maifes turwiti semmi gribb kohyt, tam waijaga dauds naudas un spehla. Kas nabbags ateeet, tam japaleel par ubbagu. Diwi jeb trihs gaddus tihrumu warr apseht, tad attal kahds gaddus semmei jaguff meerà, lai atpubschahs un tad attal jatihri ar wehrschu arkteem. Bet kapehz tab nesuhdo? Tad jaw aishween warretu seht! Ne, tè naw wis Widsemme. Jo wairal' fuhdosi, jo slittal' buhs. Sausdös gaddös fuhdi isdedfina labbibu un nedabbusi ne lo. Slapjös gaddös augs breefmigi salmi un nedabbusi ne kahds grandus. Schè leetus irr tee wislabbaki fuhdi. Ja Deems tiffai leetu dohd, tad aug augli us augteem. Deems semmitei brihnischfigu spehku dewis. Tiffai pa laifam jadohd winnai atpubstees.

Suhdi sehè derr malkas weetà. Sirgi tohs faminn, kad sapuifchi leelà bahni un laudis ar schkippelehm tad isgreesch tahdus wellenus, tà Widsemme wezzös purwös. Tahdus wellenus schè dedfina, kad ehdeenu wahra. Malkas pawiffam naw, jo par simts werstehm neweenu paschu kohku neredsefi un ja pee mahjas buhschanas kahds waijaga, tad pilssehtà japirk, kur plohti no Kasanes un Wjattas pa Wolgu atnabfuschu. Par katur balke 4 un 5 rubki jamassa. Malkas affi bes 6 lihds 7 rubteem nedabbusi un tad wehl fainneekam kahdas 100 werstes jawedd.

Bet kas tè warr mahju buhweht, kur balke til dahrgi? Turrigs wihrs to warr, nabbadsinsch usbuhwe mahlu buhdiau un nonihst lihds ar wiffu sawu mahju. Rè, kahda semmeskohpschana flawenà melnà semmite! Peenahl seena-lails. Waffara bij faufa. Us kalneem ne kas naw audfis. Nu plauj, schè

gubbinu tur gubbinu. Kahdas deenas jastrahda, kamehr wesuminsch kohpà. Slapjös gaddös seena deefgan, bet us 50 un 60 werstehm mahjäs weddoht sirgeem un zilwekeem pa naktim un deenahm darbs. Us zekku leetus usnahf, bruggetu zekku tè naw. Mahli ferrahs pee ratteem. Daschreis pufsneddelu us weetas jaguff, kamehr warr tablat' tilt. Mahjã pahrnahjis wehl wesumu ischkehrsch un weffelu deenu schahwe. Rè, weffela neddetà pagallam un tiffai weens seena wesuminsch mahjã! Kam dauds kauschu un sirgu, tam gan warr weiktees. Bet to tad nabbadsinsch lai darra? Ja gribb par fainneeku buht, — gan seena laifs wiinu nems fohlä!

Nu ptauschanas laifs klast. Sausà waffarà stipri steppes wehji drihs wiffus graudus isfuls, ja gattawa labbiba weenà jeb pufsohtràs neddetas nebuhs greefta jeb pfauta. Bet tà nu ar 50 deffetinhm (150 puhru weetahm) til schigli gattawam tilt un masal' fainneeks nedrihst isseht, ja dahrgu mahjas buhschana gribb usturreht. Us pilssehtu jabrauz, algadschi japeenemm! Algadscht dahrgi, malka 5, 7, 10, 12 rubkus weens pats kreetns strahdneeks par neddetu. Bija jaw gaddi, kur lihds 17 rubteem weenam pascham wihram malkaja! Tahdu lohni nu gan wairal' ne tà 2 jeb 3 neddetas nedabbuhs, jo tad ptaujams laifs pagallam, bet turrigam waijaga buht fainneekam, kam 10 wai 15 strahdneeki janemm, jalohne un turklast wehl labbi ja-ehdina. Nabbags wihrsch strahda ar sawahm paschahm rohziuahm — bet zil tahku tifs? Weenu sehjuma daku noptaus, trihs dalkas ees bohjà! Labbiba nu noptauta, waijaga kohpà west un us laudsehnm kraut klohnà. Wisseem sirgeem, wahgeem un zilwekeem nu attal kahdas neddetas irr pilnigs darbs, kamehr kulschana sahthahs Mihjas tè ne kahdas naw, kull labbibu ar maschinehm, isminn ar afmineem, kas ruffu wihsè eerikteti un ar sirgeem us paschu klohni appatsch debbes. Septempera mehnesis irr klast, ruddens-leetus preeksch durwim. Skubbinajees, fainneeks, lai labbiba ne-eet bohjà! Turrigs wihrs par maschini malka dahrgu naudu un turklast wehl peenemm kahdi 30 zilweht un 16 sirgi. Pa diwi nedetahm wifs gattaws, labbiba flehti, nahls kohpmannis un malkahs labbu naudu. Nabbadsinsch strahda ar saweem diweem sirdsineem jeb ar weenu afmintiau. Usnahf leetus, kamehrze labbibu. Ko isfuhlis, tas irr mitrs un apzirkni sah pelleht. Kas laudse, tas sah isaugt. Pelles metahs eelschà. Seema aishween tuwak nahf. Leetus ais ween stipral' lihst. Ketti deenina, kur warr strahdabt. Labbiba paleel zauru seemu us klohni. Kad nahkoshà waffarà atlifuschu gribb isfult, tad pelles diwi dalkas apehduschas, treschà dalka til dauds pekku fuhdi, ka gandrihs ne kur nederr.

Labbiba irr flehti. Turrigs wihrs warr gaidiht, kamehr kohpmannis labbu naudu malka. Nabbadsinsam japahrdohd nohtes deht par pufsnauðu.

Išsumā tewim, mihtajs Widssemmes fainneeks, esmu isteizis, kašda ta semmes kopschana Kreewu walsts wišbaggatafās apmallās. Wehl dauds par to warretu stahstih, bet arri no šcha masuma atstahrtisi, ka beš kreetna apgahda melnā semmē ne ko newarr pastrahdabt. Semmite gan sinams baggata un augliga, bet dauds raises un fehreschanas waijaga, kamehr wiņas labbumus panah!

Kam tadeht allus pudelite pee rohtas, tam padohmu dohschu, lai trakkulis pehz wišna mužas nešahro, zittadi warreht arri šawu pudeliti šaudehs!

Dširne, Seemel-Katrinās pilschētas mahžitajs Kreewu semmē.

Par dšintu mahju pahredohschanu Widssemmē

No 1. Janwara 1871 lihds 1. Julijam 1871.

Pahrdew. wahrs:	Muischa wahrs: zeem.:	Zit	Zit dab. un gr.:	Zit	Zit 1 d. malka:
Laudon	Lifden	17	394 d. 45 gr.	65,532 r.	167 r.
Amelung	Lōšifemois	25	499 "	5 "	69,147 "
Medem	Stukmann.	33	818 "	7 "	118,982 "
Krübener	Kojale	10	213 "	5 "	27,536 "
Matthiesen	Kanifemois	1	24 "	7 "	3,000 "
Anrep	Brangtimois	1	13 "	11 "	1,800 "
Mengden	Kaugeram.	2	92 "	6 "	11,500 "
Pander	Kaunas Jaunam.	11	198 "	52 "	31,257 "
Upping	Kattem	3	55 "	3 "	7,450 "
Wolff	Luban	8	133 "	3 "	18,070 "
Berg	Selgošsti	8	166 "	5 "	22,330 "
Sieders	Kāppina	18	257 "	82 "	37,010 "
Samson	Kuggatine	1	15 "	6 "	1,838 "
Gürgens	Ušila	26	665 "	69 "	86,049 "
Stankiewicz	Lasdohr	16	325 "	25 "	42,820 "
Hübener	Stenešm.	1	13 "	43 "	2,400 "
Sengbusch	Dosešm.	4	100 "	88 "	13,200 "
Not	Lauternsee	55	1201 "	62 "	153,400 "
Stryck	Kortillamois	5	131 "	— "	23,700 "
Sivers	Wanna Kustemois	2	41 "	76 "	5,900 "
Anrep	Wanna Branglim.	10	169 "	81 "	24,341 "
Moller	Josumois	8	120 "	50 "	18,600 "
Grote	Karolamois	1	15 "	60 "	2,250 "
Grote	Kaagjerwemois	4	113 "	39 "	18,880 "
Sarz	Kanameš	5	77 "	12 "	10,550 "
Stryck	Krimamois	1	16 "	76 "	2,500 "
Wolff	Seemerem.	2	43 "	80 "	6,500 "
Ristholors	Ruttifserre	1	26 "	16 "	4,730 "
Helmersen	Uus Wolbomois	1	12 "	87 "	2,500 "
Mengden	Mujan	7	282 "	88 "	41,982 "
Tiefenhausen	Inzeem.	1	25 "	41 "	4,072 "
Lewis	Kaipen	1	25 "	70 "	3,866 "
Ungen Sternberg	Saaramois	11	181 "	1 "	31,742 "
Samson	Kurristamois	5	88 "	76 "	14,700 "
Wettinghoff	Kabbal	19	288 "	64 "	43,565 "
Glasenapp	Kornetim.	6	75 "	3 "	12,039 "
Stryck	Kidajamois	24	479 "	— "	94,035 "
Helmersen	Sawene	14	225 "	40 "	32,856 "
Stryck	Pastillamois	4	97 "	79 "	18,267 "
Ditmar	Uus Wendjamois	7	89 "	53 "	18,270 "
Meiendorff	Kamšes.	44	872 "	29 "	127,804 "
Pander	Džgerem.	22	731 "	4 "	115,738 "
Vegefac	Sweizem.	4	107 "	87 "	16,400 "
Düsterloh	Daides.	1	25 "	19 "	3,500 "
Samson	Pahles.	1	20 "	7 "	2,000 "
Krübener	Šaun Kahrtem.	4	115 "	58 "	21,091 "

zeemati 425 9668 d. 1820 g. 1,435,699 r.
9690 d. 60 g.

Dalberis žaur žaurim reštinajoht malka 148 rub.

Latweeschu draugu beedriba 1870tā gaddā.

Behrn Mahjas w. 50tā Nri. jau peeminnejam, ka šchi beedriba 9tā Dezember šchē Rihgā šawu gaddā šanahšchānu noturreja. Lai nu muhsu laffitaji arri dabbutu šinnah, šchi beedriba muhsu tautai par labbu strahda, tad pehz ta protokola, šchi beedriba

šchi deenā šarastijuse un taggad drikkēs isšaiduse pahr šarweem 1870tā gaddā darrameem, šchi tašs waijadsigatahs šinnas pašneegšim.

Beedribas presidents beedrus mihtigi apšweizinajis, šahsta wišsu papreeksch pahr to jauno Latweeschu wallodas wahrdu-grahmatu jeb wahrdnizi, šchi nelaiskis Neiken mahžitajs eesahjis šarastih un šchi taggad wezzais biškapa tehws Ulmann lihds gallam strahda un kurras pirmo daktu jau pabeidšis. Israhdija, ka jau 1844tā gaddā šchi beedriba, Stendera wahrdu-grahmatu par nepilnigu šchinni laikā, atradduse, isšohlijuse gohda-malku tam, kas jaunu, pilnigaku un šchinni laikā derrigu wahrdu-grahmatu šarastijochot. Bet šad nu no ta laikā 26 gaddi jau pagahjušchi, šad gan warroht šaprast, ka neeffohht weegla leeta, šadu darbu usnemt un to gallā wešt. Pirms strahdneeks Neikens isšifšis, pirms darbu pabeidšis. Mihtam Ulmann tehws pehz trim šuhreem gaddeem isdeweēs darbam gallu atšneegt. Effohht — ša wišsch pats warroht šeežinaht, — šas bišis gruhšs darbs, jo gan ar tuhššošchahm jautaschānahm wezzais tehws mohžijis Widssemmes un Kursemmes seminarijas, lai no šatra pašwešcha wahrda isdibbinatu to ihštenu nošihmejumumu un t. pr. Un wehl effohht jāpeeminu šas, ka wezzais biškapa tehws to šohlitu gohda-malku negribbejis pats šewim nopelniht, bet pirma strahdneeka atrahknei un bahrineem to nowehleht, ja ša šai grahmatai pehzat tihšu špreesta.

Šchi pirmu wahrdnizes daktu grahmatu-kohpmanis Bružzer (Rihgā) effohht usnehmis drukkā isšaišt un žaur Kursemmes un Widssemmes muišchneeku labprahšigu peepalihdšibu pirzeži šchi par itt mehrenu malku warrešochot dabbut.*)

Ohtra šcha leškona jeb wahrdu-grahmatas daktu, šur Wahzu wahrdi preekschā šahditi ar Latweeschu wallodas nošihmejumem, — ša arri jau labbu gabalu effohht us preekschu parwešta un šagaidišochot ir šchi, šad tihšai Deewa šchehlastiba mihtam širmgalwim meesas un garra špirgtumu ušturrešochot. Mannhardta kunga gaidama leela grahmata par šenneju Latweeschu elškem un mahneem wehl ne-effohht šagaidita. Šas breešmigais karsch, kas wišsu Wahzsemmi ašdēšfinajis, šadus šlussus meera darbus aššawejis.

Šad wehl presidents šawā runnā šazžija ša: „Muhsu beedribai diwejads darbs un ammata. Weens preeksch dšikati šohloštem rakšneekem, ohšs preeksch wiššas Latweeschu tautas. Pee ša pirma darba un ammata peederr leškona (wahrdnizes) šarastischāna, magasinas isdohschāna, šenneju laikū isdibbinaschāna. Pee ša ohtra darba un ammata peederr, lai gan ne kaut šadū weeglu rakštu, kaut šadū tihšu laikā šawektu pašneegschāna, bet jo wairak weffeligas garra maišes apgahdaschāna. Par teem šahru-

*) Warram šinnohht, ša šchi pirma daktu lihds bohštaham R. jau gattawa.

meein maſ ko ruhpejamees. Bet to wehletum, kaut to pamattu rakſtu netruhfſt, un tee paſchi tahbi, kaſ Latweeſchu tantai jau rohkä, ka tee pehz muhſu laiku waijadſibas arween tiktu pahrkohpti. Us to labpraht publejamees un ſchiunis paſchös gaddös ne bez ſelmeſ.

"Schè weenä kahrta japeeminn Latweeſchu **Deewa währds** ſwehtä bihbelë, dſeefmu gramatä un fakkiſſë, un ohträ kahrta **awifeſ**.

Gaddu no gadda jau dſirdeet par muhſu bihbeles wallodas pahrlabboſchana. Warrbuht bubſeet jau apnikkuſchi gaididami, wai jel weenreiß nenahls gaiſmä taſ mihtais Deewa währds pahrkaidrotä wallodä, wai til nebuhs tuſſchäs ſohlſchanas, wai ſluntums kaſ ſinn to darbu un zerribu ne-iſputtinahs wehjä. Naw wiſ tä! Bet kaſ pee ta darba rohkü naw peelizzis, taſ newarr ſazerreht to grubtumü, kaſ ja-pahrzeefch ſtrahdajohſt un to raibumu, kaſ ja-iſſchir. Beepaliſgu un padohmneeku kommiſſija ſchinnä weenä gaddä tſchetreiß bijuſi kohpä mannu darbu pahrpreeſt un mannu rohkü ſtiprinaht, diwi reiſ Dohbele

un diwi reiſ Rihgä, katru reiſ weenu lihds diwi ned-betas. No darba ilguma weens labbums zehlees, ko newarr deesgan iſflaweht. Prohti, tee paſchi hailige, kaſ no eefahluma dohmaja, ka wallodas pahrlabboſchana aiſtiſchoht Deewa währda ſwehtumu, tee gaddu no gadda wairaf ſahluſchi atſiht, ka Deewa währda ſwehtums tiſſchoht wehl augſtat zelts un ihſti fargahſ wallodas ſkaidrumä un tulkojuma riſtigumä. Sinnams, ka lehneem un ap-dohmigeem ſohſteem jabuht (waijag buht) pee katras pahrtaiſſchanas, jo paſchi effam zilweki, kaſ ahtri warram klupt. Bet atkal, kur ſkaidri redſams, ka tehweem miſſejees, tur mums wairaf pateſiba ja-aiſſtahw ne kà paſchi tehwi. Kad nu praſſeet, zil tahtu bihbeles darbs weizees, tad ihſi ja-bild: wehl atleel diwi kehniaw gr., 2 laika gr., Ijaba gr., Eſaijas, Jeremijas, Ezeiela gr. un wiſſas Apo-grihwu gramatas, kaſ wehl naw iſkohptas. Bet nu tatschu zekka leelu leela puſſe irr pahrſtaigata un zekka gals preeſch azzihm.

(Us preeſchu wehl.)

Ilgoschanahs pehz Jeruſalemeſ.

Wate und verſchlagen.

Melo.: Wer hat Luſt mit mir zu ziehen nach der Stadt Jeruſalem?

Kam irr luſte, taſ lai ſteidſahs, reiſohſt us Je-ru-sa-lem, tad lai lab-bi tahds ap-ſtat-ta,
Un kad zet-ka gals pa-beidſahs, eefch-puſſ muh-reem Sa-le-me,

Etwas zögernd.

kah-da irr ſchi pilſ-feh-ta! Kur pehz kahr-tas kà us mat-ta, redſ, ko ſtah-ſta bih-be-le.

Wiſſ taſ jaukums, ko tur rahda,
Schè naw währdös peeminnams.
Tur preeſch azzim latram ſtahda
Wiſſu, kaſ ween dohmajams: —
Patt patſ Dohwidſ wehl ſchodeenu
Lihds ar maſo Benjamin,
Garrä ſpehle, kà aiſweenu,
Dſeefmas tad, tad ſwehllus ſwinn.
Tà patt Iſaäks, Rebeta,
Kà Jehlaks ar Naëli,
Tur us jaura Gian's kalna,
Kluſſi ſawä paehni —
Lihds ar ſaweem wehznahameem
Mihſi kohpä fateelaks,
Kur ſtarp wezzeem tehwi muhreem,
Us Moriju noſtattahs.

Tad wehl tur pa eelahm eiſohſt
Utraddiſt trakteerus,
Kur pa pahra Iewas, ſmeiſohſt
Turki paſneehſ zigarus,
No pee gahrda wiſna glahſes
Warri ſmeheht preezigi,
Kaſ tew' kà kà mirres lahſes
Geſtiprinahs ſpehzigi.
Bet kaſ tahtal reiſohſt dohma,
Stattiht wezzas peeminnas,
Tam buhs ſawä zekka ſohmä
Gelikt maiſes garroſas.
Nahſeps tahdam patſ ees preeſchä,
Nahdiht dſikku kints-bedri,
Kurrä wiſch bij eemeſſ eefchä,
Wirms taſ gahi' us Egipſi.

Un ja dſeedatajs tu eſſi,
Steidſees tad us Betlemi,
Tur, kad dſeefmas ſirdi neſſi,
Standini kà engeki,
Benjamins patſ nahls tew preeſchä,
Waddihſ wiſſzaur' Ewrati,
Winnas muhrös gahjis eefchä,
Gawile tad preezigi.
Tur lai tawas dſeefmas jauzahs
Lihds ar debbes-draudſibu;
Tahs lai ſwehtä preeſä trauzahs
Lihds patt Gian's augſtumu,
Kur wehl ſchodeen atſkann glihti
Kriſtus ewangelijums,
Kaſ mums wiſſeem peefauz miht,
Zeeniht Jeruſalemi!

U, Jeruſalem' tu ſkaiſta,
At, zil miht ſkann tawſ währds!
Un ſchis währds no manna prahra
Reſubbihs, — jo taſ man gahrds. —

At, kaut mannim ſpahrent buhtu,
Tuhdat ſkreetu es us tew,
Un kad drihs pee tewim kluhtu,
Tad atſpirgtohs es eefch ſew. — A. Schlerberg.

Lihds 27. Auguſt pee Rihgas ornadluſch, 1952 tuggi un aiſgabjuſchi 1791 tuggi

Abilbedams redaktehrs: A. Leitau.

Studdinafchanas.

Peo Ribgas grunts- un mahju ap- drohshinaschanas beedribas (Hypotheken- Berein) peebeedrosfuschanas grunteefi un mahju- fainmeefi teel zaur scho lubgti, pee tabe tres- cheen, tai 1ma September f. g. pehz rufshenas pulstien 6 leelas gilbes- namma appalfcheja sabli noturamas

pilniqos fapulzefchanas

woi paschi atnabt, jeb arri derrigus weeneelus subtiht. Sapulzefchanas darbi buid:

- 1) Gadda-waijadu rehkeni preefsch 1871 un 1872.
- 2) Weena rewidereschanas- kommissiones beedra wehleshana.

Ribga, grunts- un mahju apdrohshinaschanas beedribä, 24. August 1871.

Direktsija.

Divi stipri puifchi warr Ernst Plates lunga drifku-namma rastahwigu weetu dabbuht. Turpat arri warr weena deeneft-meita meldetees.

Apprezjeuschan ffohlmeisterim,

Iam labbas attestates, teizama weeta dabbu- jama Ribgas aprinti, Aistraulles draufse, fain- ceiaftita pagasta- ffohla. Semne 12 dahlo. leela. Jaunokais ffohlmeisteris buhs winnam palihga. Ras scho weetu gribb usnemt, tai peeteizahs pee Aistraulles draufses mahjitaja tai 20. September mehn. f. g.

Waischkalna muischa, Raunas draufse, warr weene

neprezehits froschs,

las raltstht proht un lam labbas leezibas irr, femi meldeetes un tuhdat weetu dabbuht. Klaptalas finnas dohd turrenes muischas waldischana.

Strahdneefi,

itt ihpaschi meitas, teel preefsch linnu-wehrpscha- nas mafchina Kengeraggä metletas un wakkahn labs lohus pebahwahts. Sapeemelbejash tur- pat fabriki.

Weens jauns zilweks no semmehm, kas stell- machera-ammatu gribb mahjitees, warr zaur Ernst Plates l. drifku-nammu weetu dabbuht.

Jaunas meitas, kas ffohderefchanu gribb gruntigi emahjitees, warr meldeetes Kohp-eela N 11, 2 treppi augfcha.

Manna Wohju privat-elementar-ffohla, kas jau 3 gaddus Dubbulidös postaw, atkol 17ia Septem- ber eesablfes un behrni taps wehl libds 1. Sep- tember peenemti. Sfohlmeisters J. Rose, Wezz- Dubbulidös, pee Blohdneela.

Las submannis, lursch pebbigas pirmdeenas wallara trihs lungus us to mahju N 89 Alexan- der-eela wedda, teel usajinabt, to wiana roklas palitfuschu leerus-fchirmi Krobna-bantas kantori S. Baradowofky lungam nodobt.

Kas egles- jeb preebes-malku pahrdobd ar pee- wefchanu, warr meldeetes „Jauna pirii“ pee S. Seresow.

Kad tas agraf bijis Mehofulas muis- chas lungs Jakob Voor irr parradu behl konkurji krittis, tad teel wiffi wina parradu deweji un nehmeji usajinait, 3 mehneschu loita no appalfcha minnetas deenas, t. i. libds 20. No- vember f. g. pee schads walts teefas peeteiltees, wehlati neweens netife penemts, bet pehz liltumu noteilfchanahm isdarribht.

20. August 1871.

Semju-laudim par atweglofchanu es Stulmann- muischa manna bohde lampu un petrolejuma pahrdofchanu esmu eeriketeis, fur no Hoflinger lunga magafihnas lampas un petrolejums, par tahdu paschu zennu ka Ribga, teel pahrdobtas.

G. J. Thiers. 3

No jensures atwehlichts. Ribga, 27. August 1871.

Peo Ernst Plates, Ribga pee Pechtera-basni- gas, nupat palikka gattawa un irr dabbujama:

Widsemmes wezza un jauna

Laika-grahmata

us 1872tru gaddu.

(Ar bildehm puschlota.)

Malka eeseta 10 lap. un ne-eeseta 6 lap.

No Renzenu pagasta waldischanas teel lubgtis, to pee fchi pagasta peederrigu pulu Jahn Dratschu, 11 gaddus wezza ar fllahm azim, gaisfchem ibfsem mattim, lursch no fama fainneela-aisbehtis aplahet blandahs, fur to atrastu, zee fanemt un fchai pagasta waldis- chana peefubtiht. Renzenu p. m. (Burtneelu dr.) 19. August 1871.

Zaur scho darram sinnamu, ka mehß sawu ap- teeki 10ia Juni f. g. C. G. Müller lungam pahrdewuschi esfam, un lubbsam to mums parah- ditu ustizjibu arri fchim lungam pasneegt.

C. Frederking un dehs.

Us augfcheju sinnoschanu es ar scho peerabdu, ka es to C. Frederking un dehsa lunga apteeki zaur pirkfchanu mantojis un 10ia Juni fch. gab. esmu fanehmis; turllabt es luhds, to monnam preefschneklam fchinkotu ustizjibu arri mannim parahdihht.

C. G. Müller.

Sinna

par bohdes pahrzelschanu.

Wiffsem manneem draugeem, pafststameem, an- delmanneem, fainneefceem, muischu waldischeem un turpneefceem darru sinnamu, ka es sawu abbas-, seepju- un swezzes bohdi is tabe wezzas weetas pahrzelschu tonni 6. September eelfch mannu, man pascham peederrigu nammu, Kemmeri-eela N 6 un 8, starp Schachlu- un Jauneem- wahreem, kuru preefschlaita nofauja par Baumanna tunga bohdi.

C. Brieger.

Ribga, August mehnesi.

Tai prezzu-bohdē pee schofsejas, blaklam Grifku- krogam (appalfsch Zutschulna) irr wiffas semju- laudim waijadfigas prezzes katra brihdi dabbujamas; us riltigiu mehu un swarru warr yirzeji droh- fchi palaitsees. Julius Blench.

Salweem draugeem un pasststameem sweineefceem to sinnu dohdu, ka manna kannepeju-bohdē pre Jauneem- wahreem ihflu- auflas, mafschteru- schachofres, binfbaddeni un waddu-wiwes no wif- fadahn sorteem irr dabbujamas. O. Wallohd.

Seezeet wehrä!

Zaur to, ka patß abfsemme pulstienus ismekleju un eepirku un arri jo prohjam darba-beedribä ac abfsemmes meistereem postawu, irr man eespehjams labbus pulstienus par schachdu lehtu zennu pahrdobht: majus feenas pulstienus no 1 1/2 rubl. f. fahloht; fudrada zilinder-pulstienus no 6 rubl. f. fahloht; fudrada enkur-pulstienus ar dubbulu kampfeli no 13 r. f. fehl.; leelatus feenas-pulstienus ar stundu fitteju no 3 rubl. f. fahloht; selta pulstienus preefsch dahmahm no 17 rubl. f. fahloht; selta enturu- pulstienus preefsch lungeem no 26 rubl. f. fahloht.

Par riltigiu nowilfchanu (t. i. noriltfchanu) irr zens ar 1 rubli augfals.

Islabboschanas un isladdifschanas teel pehz wiff- labbas arfinnafschanas isdarritas no pilfsehtas pulstenu-taiftitaja Ad. G. Berg, leela Pils-eela N 20.

Schjasmuischa un Schawesmuischa, Krimmuldes bas. dr., teel labbi eeriketas semneelu mahjas tuhlin pahrdobhtas jeb arri us renti isdohhtas. Klaptalas finnas irr turpat pee muisch. wald. panahlamas.

Winkelmann muischa, Aistraulles bas- nizas draufse, teel ilgaddus 5ia April un 5ia Oktober lohpu-, firgu- un daschadu jitku prezzu tirgus noturrehts.

Widsemmes gubernijas awifschu elfpedija warr dabbuht fcho pallabban isdrifketu un ihpaschi wif- fahm teefahm un waldischanahm lohti derrigu un waijadfihu grahmata:

Adressbuch

für das Gouvernement Livland

von

Adolph Klingenberg.

Malka 1 rubli 50 kapitelas.

Warr to dabbuht arri zittas grahmata bohdes, ka arri Walmeerä un Pehsie drugga-teefu lang- lejäs un Malka Rudloff l. grahmata bohde.

Us Katrin-dambja, sem pol. N 56, irr weena muhra pirts, kas labbu pelnu eneßs, libds ar leelu dshiwosjumu ehtu, kas no lohfeem buhweta, stakli, leddus-pagrabu, lohtu-dahriu un weenu tuffschu plazzi, ar weenemigahm sinnohm pahrdohdama Klaptalas finnas isdohds us 1. Weifschu dambja N 23.

Weena leela mahja, kura weena bohde un weens wihnußis irr bijis, teel wat us renti isdohht, wai arri lehti pahrdohht. Klaptalas finnas dohd Julius C. Gabler, Spohra mahjä, Behwer-eelas gallä, pretti linnu- fwarreem.

Buffult-muischa, Ahdaschu basnizas draufse pee Ribgas, buhs fchinni gaddä daschadas labbas sem- neeku mahjas us renti isdohdamas un teem, lam tahda pattku usnemt, buhu jameldejahs pee tabs muischas waldischanas eelfch Buffult (Bellenthof), netahli no Ballofch- un Mufkrohdgu.

Ribgas kreife, Maddalinas basnizas draufse, Laurup muischa teel wallas- mahjas pahrdohhtas. Turwalas finnas pee Lau- rup muischas waldischanas.

Weenas labbas flawerees (Flügel) teel lehti pahrdohhtas. Klaptalas finnas Ribga, leela Smilfchu- eela N 37, app. tabfcha, latw. grahmata bohde.

Linn-ffehlu fhrijamas-, linnu-midstamas- un wehtifschanas mafchines, tapat la pihites, arklus, dezimal- swarrus un besmerus pahrdohd par lehtu zennu Julius C. Gabler, Behwer-eelas gallä, Spohra mahjä,

pretti linnu-fwarreem. 3

L. Zietemanna

ahdu bohde,

Ribga, Behwer-eela, leelas Kalei-eelas stuhri, papilnam dabbujamas postall-ahdas, sohles un binsohles, melnas deggut- un trahna jults-ahdas, jahdalu wirs-ahdas, leeli un wiffas turpneeku waijadfibas par lehtu nenodingejamu tirgu.

Walmeerä,

Galkina mahjä, pee

Jwan Efchernewsky

irr dabbujamas wiffadas ahdu-prezzes; nupat no Kreemu-semmes atwestas firgu- un brauzamas lee- tas, wiffas ahdu-sortes preefsch turpneefceem un fedleneefceem, daschadas jahdalu-sortes un fchab- batas, tapat la wiffadas dselis-sortes; — wiffas schads prezzes warr yirzeji no leela wairuma fe- wim pehz patilfchanas ismekletees.

Birnahs sortes Belgeefchu, 14 zollus garrus

junta-feegehus,

ka arri no ugguns drohshas abfsemmes

junta-pappes

lehti pahrdohd Karl Nevermann un beedr, Zudku-eela N 19. 2

Grehku dubtòs.

(Par mahjibu teem, kam fweeschumà ja-eet.)

(Statt. N. 33.)

„Kur taggad effu?“ winsch wahji praffija.

„Ja, draugs, to pats flaidri nesinnu!“

„Slimneeks fatruhlahs un bailigi azzis rinkfi metta.

„Bet zit es no mums abbeem warru fazzijt, es-
fam pee labbeem zilwekeem!“ Bobs apmeerinadams
teiza.

„Slimneeks netizzedams Bobam azzis flattijahs
un nomannidams, ka Bobs naw wis blehdis, winsch
fazzija: „Zuhs ne-effeet wis flitts zilwels un tadeht
par taunu nenemfeet, ka wisseem wairs ne-ustizzohs,
jo schodeen flittas leetas peedfihwoju.“ Slimneeks
schohs wahrdu gan Angku walloda teiza, bet to-
mehr warreja manniht, ka bij no Wahjsemmes.

„Tà — à,“ Bobs garri wilka, „tas man gauschi
schehl, wai Zuhs peekahwa un islaupija, ka taggad
pee mums mehds darriht?“

„Ne; no dselses zetta wihla manni kahda mahja,
tur labbi peedfirdinaja un naudu atnehma!“

„Dohmaju, fweeschneeks,“ Bobs winna flittu ap-
gehrbu usluhrodams teiza, „dohmaju, ka nebuhs
wis dauds bijis, to warrehs peezeest.“

„Nebij jau gan nekahda leela nauda preefsch-
tahda, kam pa pilnam,“ fweeschneeks atbildeja, „bija
til tuhlfstosch dollari selta nauda, bet schis notikkums
manni aiskawe, tapehz, ka nu us Michigan pil-
sehtu newarru flucht!“

„Tuhlfstosch dollaru selta nauda!“ Bobs ar plat-
tahm azzim eesauzahs, „draugs, Zuhs warrbuht
fapni til dauds naudas redsejaht?“

„Sweeschneeks grohffija galwu. „Un tomehr bij
riktigi eestaitihts tuhlfstosch dollaru labhdòs, appaldòs
spohdròs diwdesmit dollaru selta gabbalòs un wehl
taggad to weetu juhtu, kur naudas-sutnis apjohsts
bij. Bet man mehle muttè fatalst, wai newarr par
labbu wahrdu weenas glahses uhdena dabbuht?“

„Neween uhdeni, bet arri wiffi warr dabbuht!
Bill, puiß, pagahda to dsert!“ Lai gan flimneeks
pretti runnaja, tomehr Bobs til ilgi teepahs, ka-
mehr waijadseja brandwihna nest, jo fweeschneeks
effoht tè weefis un weefam jau newarroht uhdena
preefschà zelt.

„Billam aiseijoht abbi apkluffa, kamehr flimneeks,
wehl ar wahju balfi, wallodu usnehma.

„Kad manni par sawu weefi turreet,“ tà winsch
ar lehnu balfi fazzija, „tad teizeet man zel, us kahdu
wihfi pee Zums eenahzu? Jau ilgu laifu par welfi
galwu lauschu. Manna atminna eet til lihds kah-
dam schenkam, kur spehleja, danzoja un trakfoja.
Waddinaja us naudas spehleht, bet es ne-eelaidohs.
Tad wehl atminnohs, ka biju ditti peeluffis un lit-
fohs us benka gulleht; eemeegoht manniju, ka naudu
man atnehma. Pehz tam warrbuht ilgi gulleju un

pa fapneem breefmigi murguju, un wehl taggad man
brihnischligas leetas zaur galwu eet un wiffi fauli
tà tà fatreecti.“

„Warru gan dohmaht, ka ilgi gullejuschi un breef-
migi fapnojuschi! Kad wehl kahdu brihtiau buhtu
gullejuschi, tad buhtu winna pasaulè eesapnojuschees,
jo schinnis ruddena naktis tas nemas naw weffeligs,
kad us eelas gull, un tif teem flitteem kahju-zetteem
warreet pateittees, ka us Zums uskrittun un us kahdu
wihfi atraddu.“

„Un Zuhs par manni apscheljoatees, nabbagu
no nahwes pestidami? Lai Deews Zums atmakfa,
draugs! Nebuhtu dohmajis, ka neela leetas deht
zilwefam pee dsihwibas ferrahs.“

„Tuhlfstosch dollari Zums neeta leeta? Zuhs
jau tà leeleetees, itt tà ta flawena selta-semme,
Kalifornija, weeneem pascheem peederretu!“

„Lai gan til baggats ne-effu, tomehr til dauds
wehl irr, ka deht tahs islaupitahs naudas naw to
behdatees. Ja, draugs, til mutki mehds arri wairs
ne-effam, ka wiffu sawu nabbadfibu us zetta lihdsi
nemtu, un mannai Rosei buhtu tatschu deesgan to
dsihwoht, kad arri tehwa brahlis wairs dsihws nebuhtu!“

„Bills eenessa dschreenu un glahses, bet tuhlin at-
kal aiskahja, jo winnam bij darbs to strahdaht.

„Teefa gan, tè Schitago pilsehtà pulka farman-
tschitu un rihfles „rahweju,“ Bobs brandwihnu ee-
leedams teiza, „tè pee katra dollara waijaga lahde-
tas pistoles flacht — es bes tahda rihla nemas no
mahjahm ne-eimu. Smuks eerohzis tahda pistolite,
bet brandwihns arri naw flitts,“ Bobs smeekedams
teiza.

„Bittad gluschi mas dserru,“ flimneeks fazzija,
„un schinni paschà azzumirski brandwihns breefmigi
reebjahs, bet tapehz ka manni no nahwes glahbu-
fschi, dserschu us Zuhfu weffelibas. Lai Deews
Zums palihds, funks — —“

„Saugeet manni labbal par Bobu, tas wahrds
man wairaf patihl!“

„Nu, lai tad tà paleel, lai Zums Deews palihds,
Bob, par Zuhfu labbu firdi, Older Franks,“ tà
fweeschneeku sauza, „nekad ne-aismirfihß, zit dauds
labba winnam darrijuschu.

„Kad fweeschneeks sawu wahrdu isteiza, littahs,
ka tuwakaja istabà kahds krehflu grubda. — (Tè
lassitajeem waijag atminnetees, to Dil Ahmurs par
sawu mihtalo stahstija, tad fapratihß, ka tas krehf-
lis pahrssteigschana tikla grubsts.)

Bobs to wahrdu, Older Franks, isdsirdis, brih-
nedamees glahsi us galda littu.

„Kooo? — Zuhs effeet — Tu effi Older Franks
no Nemeles? Bilwels — draugs — ftohlas bee-
dris, wai mannis wairs nepastihsti? —“

Olders bersa azzis un Bobu stihwi usluhfoja,
kas tà apsehsts winnam wirfù nahza.

Es effu Smitta Roberts, waggara dehs, un

mehs gahjahm pah rohbescheem Kursemmé abbolu sagt un dabbujahm par to pehreenu, la putteja ween!"

"Nudee, Tu tas pats effi, brabl!" ohtris eefauzahs, un nu weens ohtru apkampahs.

"Nu preezafimees," Bobs lustigi us augfchu leh-taja, un dserfim un stabsti par wiffahm leetahm, la Tu us Ameriku tizzis un la tas gaddijees, la weens no ohtra ne la ne-effam dsirdejuſchi."

"Nu, tahdâ pasfaules dalkâ, la Amerika, tas gan warr notift, tur plaschas semmes un schauras fir-dis. Rè, kad preefsch diwdesmit gaddeem us Ameriku atnahzu un wehl jauns un duhschigs biju, tad us draugeem nedohmaju, un draugi us manni ne. Gesahkumâ gahja te grubti, tad nehmu weenu, reh-z tam ohtru darbu preefschâ, weenu deen' gahja labbi, ohtru deen' atkal flitti. Tomehr nahza weenreis lab-bafi laiki, tur apprezzejohs, un arri behrnus Deems peefschkibra. Reh-z tam seewa nomirra un behrni arr Deewa preefschâ aîsgahja, un nu effu weens pats wez-s un nepazee-tigs zilweks palizzis. Kam man waijadseja schinni pasfaule dsihwoht? Man ne par weenu paschu nebij jagahda, tapeh-z fah-tu dsert un fahrtis spehleht, lai ah-trak warretu muhschigâ nakti tift. La dsihwojoh-t dabbuju no brahl-ta ween-reis grahmatu. Wînsch rakstija tâ: Franzi, fuh-tu Tew famu meitu Rosa us Ameriku, wianna irr lab-firdiga un prah-tiga kohpeja, kas wezzâs deenâs warr Tewi apdeeneht, man behrnu pa pilnam, grubti wîs-fus usturreht. Usnemm winnu, lai Tew kalpo, un kad labs wîhrs gaddahs, tad dohd puhru lihds, jo mantas effoh-t deesgan, la pats jau rakstiji.

Scho grahmatu lassoh-t bij ap duhschu, itt la buhtu weens leddus gabbalu us plikkas mugguras uslizzis. Brahlis fuh-ta meitu, un man ne til dauds rubmes naw, tur pats famu galwu warretu nolift, un man par teh-wu waijadseja buht, bet jau biju par gluschi flittu zilweku palizzis. No nu darriht? Meita warrbuht nebij wairs tahlu, un tahdas dsih-wes wiannai nedrihstehju rahdiht. Gepallaju sawas leetas, un to gluschi maj bij un fazziju fainneezei: Es eefchu us Wîschigan pilsehtu, ja lah-das grah-matas nah-t, fuh-teet us mannu jaunu dsihwi. Bet us Wîschigan pilsehtu negahju, peenehmu sweschu wahrdu un paliftu te pat par schurku-kehreju."

"Sabaha," Bobs smehjabs, "schurkas kehroht tak til dauds naudas nenopelniji?"

"Pagaid ween! No ta laika atstahju brandwihnu un paliftu par wîsgohdigako schurku-kehreju, lahda wehl us pasfaules nebij."

"Nu zil tad pilsehta par katru schurku makfa?" Bobs dserdams praffija.

"Pilssehta par to nefa nemakfa!" —

"Ah, tad katram brihw lustes deht us schurku-jatis eet! Bateizohs par tahdu laika-kawekli!"

"Sinnams, lustes un laika kawekla deht neweens schad-arba ne-usnemfees," wezzais meerigi atbildeja, "bet

pee tam arri labbu grassi warr pelniht. It katru gabdu aîswedd no schejeenes millioneem schurku-ahdu us Parihsi; tur tahs isgehre un schuhj preefsch kungeem un dahmahm smalkus ah-das zim-dus!"

"Wè," Bobs isfauzahs, "tapeh-z man tee ah-das zim-dini nekad nepatifta!"

"Lai gan ar schurku ah-dahm warr labbi pelniht, tomehr us tahdu wihsi nebuhtu palizzis baggats," Olders teiza, "ja nebuhtu schohs loh-piaus kerdams naudas lahdi atraddis!"

"At kad tu isputtejis!" Bobs brihnedamees eefleedsahs, "usgahji naudas pohdu! Wai bij wairaf la millions?"

Oh-trâ istabâ atkal dsirdeja krehflu grubshoht, tâ la kad ah-tri no seh-deschanas peezehtahs, bet schee abbi to ned-sirdeja, jo Bobs pilnâ falkâ runnaja.

"Ne, draugs, wairaf la millions gan naw," Olders atbildeja, "bet gandrihs simts tuhstoschu dol-laru irr, to wezzâ faruhsejuschâ laste usgahju un labbi paglabbaju."

"Tad gan atkal eefahfti labbu dsihwi, seltu zaur rihkli rittinadams, apshlohs, zil spehdams Tewim palihgâ nah-t!"

"Ne tâ, draugs, apnehmohs gohdigi dsihwoht, un dserfchanu pawiffam noswehreju, jo effu atkal par teh-wu palizzis; schodeen pat itt flaidri redseju, lahdi augti dserfchanai, zil reibums daschu reis makfa. Jau sawai meitai us Wîschigan pilsehtu rakstiju, la pats arri drihs nahfschu, arri fuh-tiju rakstu lihds, fur wianna to naudu warr fanemt, ja es dsihws turpu nenokluhtu."

"Lawa brahl-ta meita gan par leeku preeziga buhs, tahdus rakstus fanemdama."

"Naw to behdatees, draugs, schi leeta gudri is-darrita. Testamente papih-râ eetihta un aîssehgeleta, mans wahrds usrakstih-ts wirfû. Wianna tadeht gai-dih-s, kamehr es pats nahfschu un to grahmatu man atdohs! bet kad es ne-atnahfschu, tad wianna patte grahmatu walkâ taifih-s un testamenti atraddih-s." Schinni azzumirkli Dschim Fultons eenahza un te jau eepreefsch peeminnesim, la wînsch wîffu bij no-klausjees, to Olders sawam draugam stabstija.

"Nupat newilloh-t dsirdeju," tâ wînsch gauschi laipnigi pa wahziski fazzija, "la schè lustigi dsih-wojeet, un kad nu sawa drauga, Boba, balfti pasinnu, tad usdrihstehjohs eenah-t."

"Sweiks, mihtais Fulton, nah-z schurp, seh-dees un nemm glahfti roh-tâ, mums tahda lustiga beedra waijaga!" Bobs kledsa un pasneedja Dschim Fult-onam krehflu.

"Warr buht tam sweschneekam tas pa prah-tam ne-buhs," bet tomehr noschdahs.

"Lihri neefi! pa prah-tam? kas ta par wallodu! Tu jau mans draugs, Dschim Fulton; wehl nemas nesinnaju, la til smalki pa wahziski prohti runnah-t; luh-t, tas sweschneeks irr mans draugs Older Franks,

tam Angleschu walloda labbi neweizahs. Nu weens obtru pasihsteet, paleezeet nu meerâ un dserreet!"

"Dert?! Dums të neta wairs naw!" un Dschims peefkandinaja pee tuffchas butteles.

Schai sibmei pallausidama istabas meita eenahza un praffija, fo lungi pagebroht.

"Annia, mihta," Fultons weens pats fazzija, "effect til labbi un atneffet no manna wifli un nemmeet trihs glahses libdsi!"

Meita galdu noslauzjuse aisgahja.

"Nemmeet par taunu," Fultons us Odera fazzija, fa es schoreij pastelleju, bet fawa drauga Boba mahjâ buhdams darru itt kâ buhtu pats fawâ kohrteli."

Bobs gan gribbeja kaut fo atbildeht, bet Fultons maifijahs starpâ fazzidams: "Sinnu gan, kas Te-wim us firds, mihtais draugs, bet pateizohs par Lawu labbu prahtu."

Anne eenahza, glahses un brandwihnu nesdama.

"Schè Subfu glahse, kaptein lungs, no tabs Subs arween dserreet," meita teiza Fultonam faktu un scheem abbeem dseltainas glahses us galda libdama.

(Us preefschu wehl.)

Tschubstu rahminatajs (dihditajs).

Dauds itt netizzamas leetas tohp no Indijas tschubstu rahminatajeem stahstitas, un tomehr, kâ rahdabs, irr wifs tibra pateesiba. Preefschejs notikums, no kahda Leel-Britanijas karra wirfneela stahstihst, rahda, fo zilweku warra arri par wifs-breesmigateem raddijumeem eespehj. Wirfneeks pats scho peedsihwojis, un facka, ja pats ar fawahm azim to neubtu redsejis, tad pateesi to netizzetu. Winsch tã stahsta:

Deenast-darrifchanas man bij labs zetta gabbals Indijã jajahj. Leela kahrstuma deht es pee fawa drauga mahjas peejahju, kas turpat zetta mallã, gribbedams schè wakkara wehsmu nogaidiht, un tad atkal zetta dohteas.

Draugu atraddu wehfinatã patumschã kambari, kur tas patlabban deenas-widdu pehz Giropeeschu eeradduma Indijã nosnauda.

"Nahz til eefschã, wezzais draugs!" tas mannim preezigi usfauza, kad es lehni wianna kambara durwis atwehru. Lumojohs wianna gultai, bet kambara widdu apstahjohs, kad no nejaufchi fackã diwas mirjedamas punktis fewim prettim spulgojam eeraudsiju. Gribbedams to labbaki ismelleht, jo tuwaki us to puffi gahju, bet lehzu azumirfli atpakkal, kad stipru schrahschanu dsirdeju, zaur fo sinnaju, fa schihß semmes zilweku leelatajs eenaidneeks të paslehpes.

"Tschubsta! tschubsta! Schur ar flintehm! mans draugs un es, weenã muttẽ fauzahm. Us muhsu faulfschanu fatezzeja wiffi deenastneeki, dsimmufchi Indeeschi, un steidsahß libdß ar mums drihs no kambara, kur breesmas draudeja, ahra tift. Ahra

faulzejuschees mellejahm padohmu, kas mums nu jadarra. Daschi fazzija, fa tschubstu buhschoht no-schaut, zitti atkal, fa to ar dubmeem buhschoht aisdihst; bet kad newarreja weendß prahstõs fa-cet, tad nospreeda, pehz Indeeschu tschubstu rahminataja fuhstihst.

Kamehr tas wihß atnahza, newarrejam nozeestees, pehz nepatihlama weefa neluhkojuschi. Ar leelu apdohmibu durwis atwehrahm un luhkojahm istabã, spehrahm weenu sohli, tad obtru, par latru tschabbeschanu fatrubdamees. Kad kahß muhs abbus kambari buhtu redsejis, fa mehs bailigi wifsapfahrt luhkojam, tad pateesi neweens neubtu dohmajis, fa mehs Britanijas saldati effam. Nu — muhsu bailiba bij dabbiga: saldats bihstahß wairaf no tschubstas, ne kã leelgabbala stohbra.

PeHz ilgas mellefchanas tschubstu atkal eeraudsijahm. Rahminatajs arri tuhdat atnahza.

Schis bij leels Indeeßis ar stipreem fauleem; ap gurneem tam drehbes gabbals apstiprinahst un ap galwu, kas wirsü nozirpta, tas bija drahu kã turbani apsehjis, appalsch kurras fajukfushi garri matti zauri speedahß. Par lameescheem tam karra-jahß diwi kochtchi (kurwi) un stabbule, kas no bambus-needres un gurka bij taifita. Gurka wirsgallã bij needre apstiprinata, zaur kurru stabbule puhta, appalschã bij atkal diwas needres preefsch skannu lohzi-fchanas.

Kad tas gribbeja kambari eet, tad wiannu pahrmellejahm, wai tas kahdu eerohzi naw apflehpis, un liffahm wianna kurwus preefsch durwim atstahst. Rails Indeeßis newarreja pateesi nelo preefsch mums apflehpt — tillai ihß dselsu speekitis bija wianna weenigs eerohjis.

Mehs wiannam rahdijahm zaurumu, kur pehz muhsu dohmahm tschubstai wajadseja buht, jo ta atkal bij pasuddusi. Indeeßis noliffahß pee semmes un liffa fawu waigu itt tuwu pee zauruma un fazzija: "Burra sab, sahib, bakun burra (leela tschubsta, fungi, kochti leela). Bes apdohmaschanahß winsch zaurumu leelinaja daschu steegeli (keegeli) islauidams, un rahdija mums pehz mas minutehm tahra paßti. Scho tas ehrmigi dseedadams un fawu meesu daschadi raustidams fatwehra un wiffu tschubstu no zauruma iswilka. Schi bija melna, spohscha un nahwiga kobra-tschubsta (cobra constrictor) pezas pehdas garra un astonas zellas refna. Indeeßis nessa tahru, kas weenumehr lohzi-damees un schrahdams fawu mehli wiannam prettim steepa, fehtã, un schè to palaida. Tahrs lohzi-damees iszehlahß stahwu, gribbedams us fawa prettineeka lehst un to nahwigi eewainohst. Bet wiannas dihditajs nebij eewainojams. Winsch nehma fawu stabbuli, un puhta lehnaß balßis. Tschubstai rahdijahß schi skanna patihlama buht. Pamasam kã atkal pee semmes nolaidahß, un galwu kahdu pehdu us augfchu pazehlfußi, eefahla ta pehz musika takta schurp un turp kustetees, rah-

mali jeb aſtrakti, itt kà Indeeſcha taktis pee ſpehleſchanas bija. Arweenu ſtiprakti un aſtrakti muſika taktis atſkannaja, arweenu aſtrakti tſchubſta ſawu galwu pehz taktis kuſtinaja, lihdſ winna pawiffam nogurrufi apgullahs.

Rahminatajs to atkal pee aſtes fatwehra, willa ahtri wiſſu tſchubſtu zaur ſawu pirkſtu ſtahrpahm un rihtles weeta to ſpeeda. Zaur ſpeeſchanu tahra mitte atwehrahs un Indeeſtis rahdija mums nahwigohs ſohbus, gipts puhſli un wiſſu muttes eekſchpuſſi.

Kad Indeeſtis tſchubſtu palaida, tad ta drihs atkal ſawu pirmaju ſpehlu pehz iſſas duſſas atdabuja. Nu atneſſa wiſtu, un nolikka to kobras turumà. Tàpat, kà papreeſſchu ſawam dihditajam, ta nu arri wiſtai wirſu dewahs galwu kahdu pehdu augſti no ſemmes pazehluſi; tad ta pawiffam ſtahwu iſzehlahs un gahjahs ſtipri ſchnahldama us putna galwu. Azzumirkli ta ſawa uppura galwà eekohduſees, ſawu laupijumu atkal palaida; un Indeeſtis tſchubſtu pee galwas fatwehriſ, zeeti turreja.

Wiſta ſtreiputoja, nokahra galwu, un krittà ar tahdu ſpehlu pee ſemmes, ka ta ſawu knahbi dſikki ſemmè eezirta. Lohpiſch lahdas deſmit ſekundes trihzeja, guſleja tad peeſpadſmit ſekundes kà pamiris, ſarahwahs tad wehl weenreis un bij nohſt. Schè es pirmo reis tſchubſtas nahwiga kohdeena ſpehlu dabuju pahrbauht. Kobras kohdeena pehdàs eetahjahs ahtra nahwe.

Kad nu no tam biju pahreezinahſ, ka tſchubſta pateeſi irr nahwiga, tad arri to brihdi newarreju ſagaidiht, ka ta tohp nomaitata. Bet rahminatajs negribbeja no tam neko dſirdeht. Wiſſch ſazzija: „Kad es ſcho tſchubſtu nokauju, tad mans ſpehls par winnahm beigts, zitta manni tad kohſtu un nonahwetu.“

Indeeſtis mums ſtahtija, wai pa ſmeekleem jeb no teefas, to neſtinu, ka ſchodeen meddiſchana tam ihpaſchi weegla bijuſe, jo tſchubſtahm ſchodeen eſſoht ſwehtku deena, kur winnas paluſtejotees. „Schì,“ wiſſch ſazzija, „naw ſchè ſawàs mahjàs, winna irr no ſawahm mahjahm aiſgahjuſi pazeemotees, un malbidamees nepaſiſtamà zaurumà eelihduſi, tapehz es to arri til weegli warreju iſwiſſt. Ja, ja — kobras irr nepatiſtami weeſi. Es ſcho nemeſchu lihdſ, un to rahminachu!“

Bet mehs winnam to aſtrakti neatwehlejahm kamehr tas tſchubſtai nahwigohs ſohbus atnehmiſ. Preeſſch muhſu azzim wiſſch tſchetkantaiu kohzinu tſchubſtai preeſſchà turreja kurrà ta tàpat, kà wiſtas galwà kohda, tad Indeeſtis kohzinu ahtri us weenu puſſi rahwa, un — wiſſi tſchetri tſchubſtas ſohbi lihdſ ar ſaknehm bij kohzinà palikluſchi, kuru ſohbu dalteris — dihditajſ — paſemmigi manà rohlà nodewa. Man nu peederreja manta, kurras deht manni daſch, kaſ ſawu dſihwibu apnizzis, warreja apſtaut.

Nu atneſſa zittu wiſtu; tſchubſta winnai tàpat,

kà pirmai, usbruckta, bet winnas nahwigs ſpehls bij lauſts. Wiſta nopurrinajahs, aiſtezzeja prohjam un — dſihwo wehl ſchodeen, ja wannags naw noſpehriſ. Man rahdahs, ka ta wiſta tapehz ween no manna drauga pawahra naſcha tohp tauſita, ka tas dohma, ka eekſch winnas zaur tſchubſtas kohdeenu nahwesſahles apſlehtas.

Mehs dewahm kreetnajam rahminatajam diwas rupines (— 122 kap.), par ko tas mums firniſgi pateizahs. Wiſſch muhſ ſauza par ſawu behrnu harrotajeem, par ſawas dſihwibas uſturretajeem, un aiſgahja ar tſchubſtu kurwi preezigs pee ſawejeem.

J. Sch. g.

Sohbugalla neddelas peedſihwojumi.

Swehtdeen 22. Auguſt 1871. Diwi beedri lahpa pakauſi un ahrſte pagirras no iſgahjuſchàs naktis balleſchanas, ko kahds ſibbiu bahrdains iſriktejis.

Pirmdeen 23. Auguſt. Daſcha karſta ſweedru lahſe nopill garr ummur-kummura ſchinkibas tahrti. Diwi meſcha fungi prohwe Wehrmanna dahrſà kohfuſ apgahſt. Daudſ kaudis noſchelo, ka winneem diwu deggunu naw. Petnas-wihrs kahds peeſprauch 2 ſarlanas georgines pee kruhtim un iſſeerejahs paſmaididams lihdſ wehſlam wakkaram.

Dhtrdeen 24. Auguſt. Trehdel-marchts degg leelàs ſlammès un daſchadas Schihdu paunas ar winnu einwohnerem aiſeet bohjà. Rebbe Jochems taiſa brilliant rebbes pee brilliant ſeierwerk. Nu wai teel brehts no Lauſekrohge lihdſ Gorkem!

Treſchdeen 25. Auguſt. Romanna, ka nabbagu labba teefa wairojahs. Joſſis, Rebbeſoroks un Bippeſeige apgahdajahs ar nabbagu mundeereem.

Zettortdeen 26. Auguſt. Daſchs lepns tehwiſſch watteere kruhtis un uſſkruhwe deggunu 2 zellas augſtati.

Peektdeen 27. Auguſt. Ruddenſ pahtaru ſkaiſtams laiſ eefahlahs, — katkiſſes teel papilnam pirkas. Daſchaj bruhtei redſ ſarlanas azzis.

Seſtdeen 28. Auguſt. Daudſ mahſtes ſahl tehweem biſt: „pahrdohſim gohtinu, pirkſim meitai kleitinu!“ Neddelas algas teel iſmaſfatas arri pee polizejas kaſarma, kur jaſſas no putteekleem teel iſtihritas un daſchi wahrdi iſrunnati, ko tahdàs weetas retti dſird. — r.

Smeeklu ſtahtinſch.

Sauns zilweks leelijahs, ka daudſ mahkoht, daudſ prohtohſt un warroht leelas leetas iſdarriht. Kad nu jaunekſis ſawu garru runnu beidſa, tad weens, kaſ lihdſ ſchim fluſſu fehdeja, gluſchi meerigi ſazzija: „Bet weena leeta irr tal paſaulè, ko newarreet — Fuhs newarreet pateeſibas runnahſ.“

Atbildedams redaktehrs N. Leitan.

No Benjures atwehlehts.

Rihgà, 26. Auguſt 1871.